

POSTANOWIENIE

Dnia 21 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

SSN Piotr Mirek

Protokolant Anna Kuras

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Krajowej Izby
Radców Prawnych Anny Kończyk,

w sprawie **radcy prawnego M. B.**,

obwinionej z art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach
prawnych w brzmieniu obowiązującym do dnia 24 grudnia 2014 r. (t.j. Dz.U. z 2014
r., poz. 637),

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2017 r.

kasacji wniesionej przez obrońcę obwinionej

od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z
dnia 23 czerwca 2016 r.,

zmieniającego orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby
Radców Prawnych w [...] z dnia 9 listopada 2015 r., sygn. akt OSD ../2015,

1. oddala kasację;

**2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego, w tym
wydatkami w kwocie 20 (dwudziestu) złotych, obciąża
obwinionego radcę prawnego M. B.**

UZASADNIENIE

Orzeczeniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...] z dnia 9
listopada 2015 r., radca prawny M.B. została uznana za winną tego, że wykonując zawód radcy
prawnego, dopuściła się naruszenia zasad wykonywania tego zawodu, a mianowicie wykonując

zastępstwo procesowe, na podstawie udzielonego jej pełnomocnictwa przez A. G. przeciwko PHU „B.” S.A. w [...], w sprawach o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, toczących się przed Sądem Rejonowym VI Wydziałem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...], w bliżej nieustalonym dniu w lipcu 2011 r. w [...], bez okazania oryginałów dokumentów, poświadczyła za zgodność z oryginałem przedłożone przez mocodawcę kopie dokumentów o nazwie: „Raporty z wizyt dziennych u klientów” wydruk mailowy: „Zestawienie klientów PHU B. S.A.”, a następnie złożyła je jako dowody w sprawie o sygn. akt VI P .../11 i w sprawie VI P .../12, tj. przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 i 2 u.r.p. w zw. z art. 6 ust. 3 u.r.p. i art. 6 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, za które wymierzono jej karę upomnienia.

Od tego orzeczenia odwołania wnieśli: obwiniona oraz pełnomocnicy pokrzywdzonej spółki.

Obwiniona podniosła zarzuty błędów w ustaleniach faktycznych oraz obrazy prawa procesowego, które miały wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. art. 4, art. 410, art. 424 k.p.k. i art. 442 § 3 k.p.k. i wniosła o zmianę orzeczenia Sądu pierwszej instancji i uniewinnienie jej od zarzucanego czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...] do ponownego rozpoznania.

Adwokat P. K. podniósł zarzuty obrazy przepisów postępowania karnego, która – w jego przekonaniu – miała wpływ na treść zapadłego orzeczenia, tj. art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. i art. 424 § 2 k.p.k. w zw. z art. 74¹ u.r.p., a także zarzut rażącej niewspółmierności (łagodności) kary. Wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia w zakresie wymierzonej kary przez orzeczenie wobec obwinionej kary pieniężnej.

Adwokat B. I. podniósł zarzut rażącej niewspółmierności (łagodności) kary oraz zarzut obrazy przepisów postępowania karnego, która – jego zdaniem – miała wpływ na treść zapadłego orzeczenia, tj. art. 424 § 2 k.p.k. w zw. z art. 74¹ u.r.p. Wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia przez wymierzenie surowszej kary dyscyplinarnej, co najmniej kary pieniężnej lub kary zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego z jednoczesnym obowiązkiem przeproszenia pokrzywdzonej.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny, orzeczeniem z dnia 23 czerwca 2016 r., zmienił zaskarżone orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...] z dnia 9 listopada 2015 r., w ten sposób, że w miejsce kary upomnienia wymierzył obwinionej M. B. karę pieniężną w wysokości 3500 złotych.

Orzeczenie Sądu drugiej instancji zostało zaskarżone w trybie kasacji przez obrońcę obwinionej oraz przez pełnomocnika pokrzywdzonej spółki.

Kasacja pełnomocnika PHU „B.” Sp. z o.o., postanowieniem Sądu Najwyższego, wydanym na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2017 r., została pozostawiona bez rozpoznania na podstawie art. 529 k.p.k. *a contrario* wobec stwierdzenia upływu terminu przedawnienia przypisanego obwinionej przewinienia dyscyplinarnego w momencie wniesienia tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Obrońca obwinionej podniósł następujące zarzuty:

I. rażąco naruszenie prawa procesowego, mogącego mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj.:

1. art. 68 ust. 1, art. 68 ust. 5 u.r.p. w zw. z art. 6 ust. 3 u.r.p., art. 49 § 1 k.p.k. w z art. 74¹ u.r.p. poprzez przyznanie PHU „B.” S.A. statusu pokrzywdzonego i uznanie go za stronę postępowania, w sytuacji w której statusu takiego powołanej Spółce przyznać nie można, bowiem żadne dobro prawne powołanej Spółki nie zostało bezpośrednio naruszone;

2. art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 68 ust. 1, art. 68 ust. 5 u.r.p. w zw. z art. 74¹ u.r.p. poprzez rozpoznanie przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny odwołania wniesionego przez osobę nieuprawnioną tj. PHU „B.” S.A., w sytuacji, w której odwołanie to Wyższy Sąd Dyscyplinarny powinien pozostawić bez rozpoznania;

3. art. 439 § 1 pkt 8 i 9 k.p.k. w zw. z art. 68 ust. 1, art. 68 ust. 5 u.r.p. w zw. z art. 74¹ u.r.p. poprzez jego niezastosowanie i nieuchylenie zaskarżonego orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego oraz nieumorzenie postępowania w sprawie w sytuacji, w której postanowieniem z dnia 9.05.2013 r., Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...] umorzył dochodzenie prowadzone w następstwie wniosku o ściganie (skarga złożona przez PHU „B.” S.A.) jako pochodzącego od osoby nieuprawnionej (brak statusu pokrzywdzonego), na które to postanowienie zażalenie wniosło PHU „B.” S.A., które to zażalenie wobec braku statusu pokrzywdzonego po stronie powołanej Spółki powinno zostać pozostawione bez rozpoznania, jako pochodzące od osoby nieuprawnionej;

4. art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k., art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 68 ust. 1, art. 68 ust. 5 u.r.p. w zw. z art. 74¹ u.r.p. poprzez jego niezastosowanie i nieumorzenie postępowania dyscyplinarnego, pomimo tego, iż wniosek o ściganie (skarga złożona przez Przedsiębiorstwo Handlowo - Usługowe „B.” S.A.) nie pochodziła od osoby uprawnionej (brak statusu pokrzywdzonego), a zatem nie

powinien stanowić podstawy do wszczęcia dochodzenia, a okoliczność tę winien rozpoznać Wyższy Sąd Dyscyplinarny niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych przez obwinioną zarzutów;

5. art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (zwanej dalej Konwencją) poprzez nierozstrzygnięcie na etapie postępowania odwoławczego, przemilczenie w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia podstawowej kwestii, tj. tego, że PHU B. S.A. nie przysługuje status pokrzywdzonego;

6. art. 6 ust. 1 Konwencji poprzez orzekanie przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny na podstawie akt sprawy, których numeracja (naniesienie na pewnym etapie akt numerów mniejszych o co najmniej 7 do 22 kart od numerów umieszczonych na tych kartach), bez żadnego omówienia ze strony organów prowadzących postępowanie, z jakiego powodu dokonano takiej zmiany, co narusza prawo obwinionej do rzetelnego i sprawiedliwego procedowania w jej sprawie;

7. art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 u.r.p. (w brzmieniu obowiązującym w miesiącu lipcu 2011 r.) oraz art. 6 ust. 3 u.r.p. poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie, że obwiniona dopuściła się deliktu dyscyplinarnego, chociaż nie zostały spełnione znamiona zarzucanego obwinionej czynu zarówno od strony podmiotowej (brak zawinionego, bezprawnego działania obwinionej), jak i przedmiotowej (brak przedmiotu czynu w postaci dokumentu);

8. art. 6 ust. 3 u.r.p. oraz art. 129 § 3 k.p.c. i 244 k.p.c. poprzez ich wadliwą wykładnię, polegającą na błędnym przyjęciu, iż poprzez poświadczenie za zgodność z oryginałem raporty z wizyt u klientów stały się dokumentami urzędowymi, co z kolei doprowadziło Wyższy Sąd Dyscyplinarny do błędnego przyjęcia, iż wobec mocy urzędowej ww. raportów Sąd Rejonowy posiadał mylne wyobrażenie o mocy dowodowej tych raportów;

9. art. 433 § 1 i § 2 k.p.k. poprzez nierozpoznanie lub nienależyte rozpoznanie wszystkich wniosków i zarzutów podniesionych przez obwinioną w odwołaniu od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego co spowodowało, iż w niniejszej kasacji sądom dyscyplinarnym obu instancji zarzucić należy rażące naruszenie reguł postępowania określonych m. in. w przepisach art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 9 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ u.r.p., art. 67¹ u.r.p., przejawiające się m. in. w dowolnej ocenie dowodów, nieprzeprowadzeniu wymaganych dowodów, wybiórczej ocenie, na niekorzyść obwinionej zebranych dowodów, nierzetelnej ocenie dowodów (w tym niezgodne z treścią wyjaśnień obwinionej przywoływanie tych wyjaśnień), co doprowadziło Wyższy Sąd Dyscyplinarny, do usankcjonowania błędnych ustaleń faktycznych Okręgowego Sądu

Dyscyplinarnego oraz poczynienia własnych błędnych i nieprawdziwych ustaleń faktycznych tj. w szczególności, iż:

- pozwana w tej sprawie działała ze świadomością, że oryginałów dokumentów, które poświadczyła za zgodność z oryginałem nie posiadała,
- M.B., dopuszczając się zarzucanego jej czynu wprowadziła Sąd Rejonowy w [...] w mylne przekonanie, że odpisy dokumentów są w swojej treści i formie tożsame z oryginałami znajdującymi się w siedzibie PHU „B.” S.A. oraz nieprzeprowadzenia wszystkich niezbędnych dowodów i niedokonania wszystkich niezbędnych ustaleń faktycznych, co doprowadziło do wydania wadliwego orzeczenia, co winno zostać zweryfikowane przez Sąd Najwyższy, stosownie do obowiązującej linii orzecnictwa oraz treści uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 czerwca 2015 r., sygn. akt K 9/10, zgodnie z którym do kompetencji Sądu Najwyższego rozpoznającego kasację od orzeczeń dyscyplinarnych należy badanie, czy dokonując ustaleń faktycznych orzekające w obu instancjach sądy dyscyplinarne nie dopuściły się rażącego naruszenia reguł postępowania, co mogłoby mieć wpływ na ustalenia faktyczne, a w konsekwencji na treść wyroku;

10. art. 454 § 2 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1.07.2015 r. (stosownie do przepisów przejściowych zawartych w ustawie zmieniającej tj. ustawy z dnia 27.09.2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 1247) w zw. z art. 74¹ u.r.p. poprzez zmianę orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego polegającą na wymierzeniu obwinionej surowszej kary w oparciu o nowe wadliwe ustalenia faktyczne poczynione przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny, co spowodowało wydanie orzeczenia na niekorzyść obwinionej w oparciu o wadliwe ustalenia, których to obwiniona w trybie odwoławczym nie może zakwestionować, a co nie pozwala Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu na zmianę zaskarżonego orzeczenia, a jedynie ewentualnie jego uchylenie;

11. art. 438 pkt 2 w zw. z art. 442 k.p.k. w zw. z art. 74¹ u.r.p. poprzez jego błędne zastosowanie polegające na bezzasadnym uznaniu przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny, iż zarzut naruszenia art. 442 k.p.k. został przez obwinioną niewłaściwie sformułowany, a Sąd nie jest związany wskazaniemi wydanymi uprzednio przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...] w przedmiocie zbadania statusu pokrzywdzonego PHU B. S.A., podczas gdy prawidłowa interpretacja powołanego przepisu proceduralnego wskazuje, iż nawet przy uznaniu, że postępowanie dyscyplinarne w niniejszej sprawie po jego umorzeniu postanowieniem Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...] z dnia 9.05.2013 r. mogło się

toczyć, pomimo braku zażalenia podmiotu uprawnionego do jego wniesienia, to Wyższy Sąd Dyscyplinarny winien po pierwsze uwzględnić, iż po uchyleniu przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania, ponownie rozpoznając sprawę Rzecznik Dyscyplinarny nie miał prawa do dokonywania zmiany ustaleń faktycznych, a winien orzekać w granicach, w jakich nastąpiło przekazanie, a więc jedynie w zakresie tego, czy PHU B. S.A. przysługuje status pokrzywdzonego.

12. art. 438 pkt 2 w zw. z art. 424 § 1 i 2 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. w zw. z art. 74¹ u.r.p. poprzez ich błędne zastosowanie polegające na tym, iż Wyższy Sąd Dyscyplinarny w uzasadnieniu skarżonego wyroku nie zawarł wszystkich elementów niezbędnych uzasadnienia, w tym w szczególności nie poświęcił w ogóle uwagi kwestii kluczowej, którą powinien wziąć pod uwagę z urzędu niezależnie od granic zaskarżenia tj. braku pokrzywdzenia po stronie PHU B. S.A., a następnie wymierzając obwinionej karę surowszą od orzeczonej przez Sąd dyscyplinarny pierwszej instancji nie uzasadnił jakie przesłanki przemawiają za zaostrzeniem kary;

II. rażąca niewspółmierność kary dyscyplinarnej, polegającą na wymierzeniu obwinionej kary pieniężnej bez żadnego merytorycznego uzasadnienia, chociaż na podstawie okoliczności, które powinny być wzięte pod uwagę przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny postępowanie dyscyplinarne w niniejszej sprawie nie mogło się toczyć, a zwiększenie kary nastąpiło po pierwsze z ww. naruszeniami przepisów prawa materialnego i postępowania, a nadto orzeczona kara pozostaje w jawnej dysproporcji do przypisanego obwinionej czynu.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów skarżący wniósł o uchylenie orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego i umorzenie postępowania dyscyplinarnego, ewentualnie o jego zmianę i uniewinnienie obwinionej lub uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Podstawowym zagadnieniem, od którego zależy zasadność większości zarzutów kasacyjnych jest to, czy PHU „B.” S.A. przysługiwał status pokrzywdzonego w sprawie dyscyplinarnej. Rzeczywiście zasadne jest tutaj odpowiednie zastosowanie art. 49 § 1 k.p.k., tj. ustalenie przymiotu pokrzywdzenia w oparciu o przesłankę bezpośredniego naruszenia lub zagrożenia dóbr prawnych danego podmiotu. Warto w tym miejscu wskazać na pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 15 września 1999 r. (I KZP 26/99, OSNKW 1999/11-12/69, Prok.i Pr.-wkł.

1999/11-12/6, Biul.SN 1999/9/12, Wokanda 2000/3/13), w której stwierdzono, że: „krąg pokrzywdzonych w rozumieniu art. 49 § 1 k.p.k. ograniczony jest zespołem znamion czynu będącego przedmiotem postępowania oraz czynów współukaranych”. W tym kontekście za trafne uznać należy stanowisko wyrażone w uzasadnieniu postanowienia Sądu Rejonowego w [...] z dnia 7 marca 2013 r. (III Kp .../13) utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w [...] z dnia 31 stycznia 13 r. (III Kp .../13) o pozostawieniu bez rozpoznania zażalenia na postanowienie o umorzeniu dochodzenia, wniesionego przez pełnomocnika PHU „B.” S.A. z uwagi na brak statusu pokrzywdzonego. Trzeba jednak zauważyć, że sprawa karna dotyczyła tego samego zdarzenia, co niniejsze postępowanie dyscyplinarne, ocenianego jednak w kontekście znamion przestępstwa fałszu intelektualnego (art. 271 § 1 k.k.), zaś w niniejszej sprawie dyscyplinarnej przedmiotem postępowania jest czyn oceniany w świetle zasad etyki, cechujący się innym zespołem znamion. W świetle opisu czynu zarzucanego a następnie przypisanego obwinionej, kwestia statusu pokrzywdzonego PHU „B.” S.A. jawi się inaczej, niż w postępowaniu dotyczącym czynu mającego wypełniać znamiona art. 271 § 1 k.k. Przypisane obwinionej przewinienie dyscyplinarne cechuje się bowiem dwoma znamionami określającymi czynność sprawczą:

1. poświadczeniem za zgodność z oryginałem przedłożonych przez mocodawcę kopii dokumentów bez okazania oryginałów, co odpowiada znamieniu czynności czasownikowej czynu zabronionego, określonego w art. 271 § 1 k.k., a ponadto:
2. złożeniem ich jako dowody w sprawie o sygn. akt. VI P .../11 i w sprawie o sygn. akt VI P .../12, co jest już dodatkowym elementem, odróżniającym przewinienie dyscyplinarne od zespołu znamion cechujących przestępstwo fałszu intelektualnego.

O ile ukaranie za samo poświadczenie autentyczności kopii bez zapoznania się z oryginałem dokumentów stwarzałoby poważne wątpliwości co do przyznania statusu pokrzywdzonego PHU „B.” S.A., której te dokumenty dotyczyły, to już posłużenie się tymi dokumentami w postępowaniu przeciwko tej spółce pozwala na uznanie, że całość zachowania obwinionej uznana za jedno przewinienie dyscyplinarne godziło bezpośrednio w interesy tej spółki, co uprawniało do przyznania jej statusu pokrzywdzonego w postępowaniu dyscyplinarnym. W konsekwencji bowiem działania obwinionej doszło do bezpośredniego zagrożenia interesu procesowego PHU „B.” S.A., pozwanej przez mocodawcę obwinionej. Poświadczenie nieprawdy dokonywane jest w określonym celu. Jeżeli cel ten stwarza bezpośrednie zagrożenie dla dobra prawnego podmiotu i został on uwzględniony w opisie czynu zarzucanego obwinionej, to stwarza to podstawy do przyznania statusu pokrzywdzonemu temu podmiotowi. Podobnie jest w sytuacji kumulatywnej kwalifikacji prawnej art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k., gdzie status pokrzywdzonego przysługuje bankowi,

który został oszukany – nie z uwagi na znamiona art. 271 § 1 k.k., ale art. 297 § 1 k.k. Jeżeli zatem jako przewinienie dyscyplinarne zostało uznane nie tylko poświadczenie nieprawdy na dokumentach, ale także posłużenie się nimi w celu wygrania sporu sądowego, to strona procesowa tego sporu może występować w postępowaniu w charakterze pokrzywdzonego.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 454 § 2 k.p.k. stwierdzić należy, że okoliczności wskazane przez skarżącą w kasacji nie stanowią nowych ustaleń faktycznych, które miałyby poczynić Wyższy Sąd Dyscyplinarny. Fakt nieokazania obwinionej oryginałów dokumentów, a tym samym oczywistość jej świadomości tej sytuacji wynika już z samego opisu czynu i jako ustalony, został wskazany na s. 2 uzasadnienia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego. Jeśli zaś chodzi o wzmiankę o wprowadzeniu sądu cywilnego w mylne przekonanie, że odpisy dokumentów są w swej treści i formie tożsame z oryginałami znajdującego się w siedzibie PHU „B.” S.A., to w tym zakresie rzeczywiście brak było uwag Sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji. Jednak zawarcie takiego stwierdzenia w uzasadnieniu Wyższego Sądu Dyscyplinarnego uznać należy jedynie za niezbyt fortunne odniesienie się do faktu będącego elementem przypisanego obwinionej czynu, co wynika z jego opisu zawartego w części wstępnej orzeczenia, gdzie nie zostały wskazane dalej idące konsekwencje złożenia do sądu cywilnego kopii dokumentów w sprawach przeciwko spółce „B.” S.A. Kwestia ta nie ma zresztą istotnego znaczenia dla sprawy, albowiem wskazywane przez skarżącego stwierdzenie Sądu odwoławczego zawarte zostało w ramach rozważań dotyczących odwołania obwinionej, a nie argumentacji uzasadniającej orzeczenie surowszej kary.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego charakteru dokumentów, za których zgodność z oryginałem poświadczyła obwiniona, to rzeczywiście za nietrafne należy uznać stanowisko Wyższego Sądu Dyscyplinarnego wyrażone na s. 8 uzasadnienia co do charakteru prawnego dokumentów, za których zgodność z oryginałem poświadczyła obwiniona. Wbrew temu, co stwierdził Sąd odwoławczy przez akt poświadczenia zgodności z oryginałem dokumenty te nie zyskują statusu dokumentu urzędowego, a cechą tę ma jedynie samo poświadczenie (zob. art. 129 § 3 k.p.c.). Błędna wykładnia tego przepisu przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie stanowiła jednak o uchybieniu kontroli instancyjnej tej rangi, by mogła prowadzić do uchylecia zaskarżonego orzeczenia. Trzeba bowiem zauważyć, że wyrażone przez Sąd odwoławczy stanowisko nie zmienia trafności ustalenia co do tego, że w wyniku poświadczenia przez radcę prawnego M.B. za zgodność z oryginałem dokumentów bez zapoznania się z ich oryginałami, mogło doprowadzić do wprowadzenia w błąd Sądu Rejonowego w zakresie identyczności poświadczonych kopii z oryginalnymi dokumentami, a to ta okoliczność ma istotne znaczenie dla sprawy, w tym dla oceny

stopnia społecznej szkodliwości czynu. To właśnie na kwestię tej niezgodności uwierzytelnionych kopii z oryginałami, a nie charakteru prawnego dokumentów położył akcent Sąd odwoławczy w części motywacyjnej orzeczenia, podkreślając, że złożenie przez obwinioną wniosku do sądu pracy o zobowiązanie strony pozwanej do przedłożenia oryginałów dokumentów w postaci raportów z wizyt dziennych u klientów świadczyło wyraźnie, że M.B. działała ze świadomością, że oryginałów tych dokumentów, za których zgodność z oryginałem poświadczyla, nie posiadała (zob. s. 7-8 uzasadnienia Sąd *ad quem*). Nie oznacza to jednak tego, że jej celem było wprowadzenie sądu w błąd. Takich ustaleń w zakresie strony podmiotowej (tj. zamiaru kierunkowego) przypisanego jej przewinienia dyscyplinarnego nie dokonano (nie dokonał tego także Sąd odwoławczy), stwierdzając jedynie obiektywny stan rzeczy, spowodowany przez M.B., który mógł doprowadzić do wprowadzenia sądu rejonowego w błąd przez złożenie jako dowodów w sprawie kopii dokumentów, które nie w pełni odzwierciedlały treść oryginalnych dokumentów, związanych z roszczeniami mocodawcy obwinionej.

Odnosząc się do zarzutu rażącej niewspółmierności kary stwierdzić należy, że w ocenie Sądu Najwyższego orzeczona kara pieniężna w wysokości 3500 złotych nie może być uznana za rażąco surową. Czyn polegający na poświadczeniu za zgodność z oryginałem dokumentów mających istotne znaczenie dla zasadności i wysokości roszczeń reprezentowanego klienta, bez zapoznania się z oryginałami tych dokumentów, stanowi naruszenie elementarnych standardów rzetelności radcy prawnego, podważając zaufanie do zawodu radcy prawnego (zob. art. 11 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego).

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

